Maandag 5 October 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3719

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1553. Redactie Tel. 1553
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 10—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Stalin vraagt om Tweede Front.

Wendell Willkie dringt aan op ogenblikkelijke actie.

Roosevelt benoemt Directeur voor Economische Stabilisatie.

„Duitse reserves onvoldoende voor beslissende overwinning bij Stalingrad" zegt Rode Ster.

Goering waarschuwt voor de komende harde winter".

Successen van Geallieerde vliegtuigen tegen as - scheepvaart.

„TWEE JAAR GELEDEN".

October 1940.

5. Britse vliegtuigen vallen overdag een Duits convooi aan bij Duinkerken en 2 Duitse bevoorradingsschepen in Noorse havens.

De Duitsers bombarderen Londen en het Zuid-Oosten van Engeland. Het Lambeth-paleis van den Anglicaansen Aartsbisschop van Kantelberg wordt zwaar beschadigd door het bombardement. De Aartsbisschop vestigt zijn residentie in het paleis te Kantelberg.

6. Minister-President Ion Antonescu van Roemenië neemt het opperste commando van de IJzeren Garde op zich. De IJzeren Garde neemt alle buitenlandse belangen over, ook die van de Verenigde Staten.

Een Britse duikboot verschijnt nabij Savona op de Ligurische kust, ten westen van Genua aan de Italiaanse Riviera en schiet enige torpedo's af op de stad. Een persoon wordt gedood en ... gewond.

7. Zowel Londen als Berlijn worden gebombardeerd. De aanval op Berlijn duurt 4 uur en 42 minuten.

Meer dan 550.000 Duitse kinderen zijn sedert het uitbreken van de oorlog geëvacueerd uit de grote Duitse steden. ...000 kinderen werden ondergebracht bij families en 200.000 in kampen en hotels.

8. Het Staatsdepartement van de Verenigde Staten adviseert door middel van de consuls den Noordamerikaansen burgers het Verre Oosten te verlaten.

In Londen wordt Prinses Catharina Galitzine, een Russische ballinge, met ... andere passagiers gedood door een bom, die op een bus terecht kwam.

9. Generaal Charles de Gaulle stapt te Duala in Frans Kameroen aan wal en hijst voor het eerst na de Frans-Duitse wapenstilstand de standaard van de Vrije Franse strijdkrachten op Franse bodem. De Gaulle kwam aan op een Frans oorlogsschip, dat door de Britten was buitgemaakt.

Bij een decreet van Vichy wordt het nieuwe Franse leger opgericht op een vrijwilligersbasis.

Engeland en Duitsland beschuldigen elkander wederkerig van het bombarderen van hospitalen.

10. De regering der Verenigde Staten bevriest de Roemeense credieten, die geschat worden op $ 100.000.000.

Het hoogaltaar van de Anglicaanse Cathedraal van Sint Paulus te Londen wordt door een Duitse bom beschadigd.

De Franse havens op de Westafrikaanse kust: Yibreville, Port Gentil en Dakar worden door de Britten geblokkeerd.

Generaal Maxime Weygand komt in Frans West-Afrika aan om de weerstand tegen de beweging van Generaal De Gaulle te organiseren. De Vrije Fransen en de Britse Geallieerden zijn in het bezit van alle Franse en Belgische streken van het Congogebied, van Kameroen, het Chadgebied, van Oubangi en van de Chari districten.

11. Britse oorlogsschepen en vliegtuigen vallen Cherbourg aan. De Duitse massa-aanvallen op Londen vinden niet meer plaats, doch een constante stroom van afzonderlijke vliegtuigen op grote hoogte zet de aanvallen voort.

Duitse troepen trekken Roemenië binnen om, zoals zij zeggen, de oliebronnen tegen Britse sabotage te beschermen en het Roemeense leger voldoende oefening te geven.

De gebouwen van de „London Times" en van de Londense universiteit leden zwaar van de Duitse bombardementen. Een bom verwoestte de zaal van de universiteit en vernietigde ongeveer 100.000 boeken met inbegrip van de Duitse bibliotheek en van de Joodse historische bibliotheek.

STALIN DRINGT AAN OP EEN TWEEDE FRONT.

In een schriftelijke verklaring, welke door Premier Jozef Stalin van Sovjet-Rusland werd uitgegeven, legde hij de nadruk op het belang voor het vestigen van een tweede front. Tevens deed hij een beroep op Ruslands Geallieerden „om volledig en op tijd aan hun verplichtingen te voldoen."

De brief van Stalin werd geschreven in antwoord op een brief, die de correspondent van de Associated Press, Henry Cassidy, aan de poort van het Kremlin afleverde. In deze brief vroeg de correspondent om een onderhoud of een schriftelijk antwoord op zijn vragen. Stalins antwoord werd in het Russisch geschreven en met een gemachtigde Engelse vertaling. Het antwoord werd aan den correspondent overhandigd door Nikolai Palgunov, Hoofd van het Persdepartement van het Commissariaat voor Buitenlandse Zaken. Dit was Stalins eerste publieke verklaring over de queestie van een tweede front sedert bijna een jaar geleden.

Heden vernam het Sovjet-volk de ontevredenheid in Rusland over het ontbreken van een tweede front en de onvoldoende hulp der Geallieerden in de Russische dagbladen. Op de voorpagina had „Pravda" de volgende kop: „Antwoord van Kameraad Stalin op vragen van den correspondent van het Nooordamerikaanse agentschap Associated Press".

De brief van Cassidy werd in zijn geheel afgedrukt. Er werd echter geen commentaar op gegeven. Dit is de eerste maal, dat het volk in zulke krachtige taal de meningen van den Russischen leider verneemt betreffende de Geallieerde hulp of het ontbreken ervan (Moskou, (AP) 5.10).

STALIN NIET AFGETREDEN.

Op uitdrukkelijke wijze worden de berichten ontkend, die gedurende het weekeinde in Zwitserland de ronde deden en door de propaganda van de as werden rondgestrooid, dat Stalin de post van Commissaris van Defensie heeft overgedragen aan Maarschalk Sjaposjnikov. Het bureau van de Associated Press te Moskou zond het volgende telegram: „Stalin bleef leider van het Rode leger hoewel Sjaposjnikov op zijn jaardag werd geprezen als een bekwame leider" (New York, (AP) 5.10).

WILLKIE ROEPT OM ACTIE NU.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking: Wendell Willkie heeft een redevoering gehouden bij een banket, dat te zijner ere door Tsjang Kai Sjek werd aangeboden en drong hierbij aan op een ogenblikkelijke agressieve actie. Willkie verklaarde, dat de oorlog niet door bange zielen kan worden gewonnen. „Ik zie deze oorlog als een grote wereldstrijd om de vrijheid", zeide hij. „Hij zal niet worden gewonnen door bange zielen. Hij zal slechts worden gewonnen door kranige, moedige mannen, die hun volk inspireren om stoutmoedige plannen te ondernemen en uit te voeren. Bange zielen kunnen altijd een reden vinden om een agressieve actie tot het behalen der overwinning uit te stellen."

Willkie zeide tot zijn toehoorders, waaronder zich de leiders van het Chinese militaire- en burgerlijke leven alsmede de diplomatieke vertegenwoordigers van de Geallieerde landen bevonden, dat de „gewone man" overal onder de vijanden van de as thans actie wenst. „Ik heb geleerd, dat de gewone burger van Cairo tot Moskou tot Tsjungking, de vrijheid bemint en actie verlangt, actie...... nu. Hij voelt, dat de tijd gekomen is voor de Verenigde Landen om in een grote gemeenschappelijke poging overal het offensief te nemen. Hij is zijn leiders vóór: deze gewone burger van Afrika of Europa of Azië of Amerika. Hij wil opschieten in het gebruik van de middelen, die hij heeft om de oorlog. Hij wil, dat de taak verricht worde. Hij heeft geen vrees meer voor het sprookje, dat Duitsland en Japan onoverwinnelijk zijn. Het hindert hem, dat een groot deel van de macht der Verenigde Landen werkloos ligt en wacht op actie op zekere dag in de toekomst. Deze gewone burger is nu gereed. Hij is de kracht van de Verenigde Landen. Zijn geloof in de rechtvaardigheid van onze zaak maakt hem tot een supermens. Wij moeten allen worden bezeten door die aanstekelijke geest van enthousiasme voor een ogenblikkelijke, doorslaande, moedige aanval om ons in staat te stellen de agressor-landen te overrompelen en voort te trekken naar een overwinning met rechtvaardigheid, vrijheid, gelijkheid en gelegenheid voor alle landen."

Willkie vertelde van zijn bezoek aan het Middellandse Zeegebied, het Midden-Oosten, Rusland en nu China. Hij bezocht de slagfronten in Egypte en Rusland en sprak met militaire en Regerings-autoriteiten. Maar vooral sprak hij met ontelbare mensen, heel gewone en eenvoudige mensen. „En wat leerde ik van hen", zeide Willkie. „Wat leerde ik van den gewonen burger in wiens ingegeven oordeel de wijsheid ligt, welke zelfs deskundigen moeten eerbiedigen? Ik leerde, dat de gewone burger actie wenst...... nu" (Tsjungking, (AP) 5.10)

PRESIDENT ROOSEVELT GAAT LEVENSSTANDAARD STABILISEREN.

President Roosevelt benoemde Rechter James Byrnes van het Hoge Gerechtshof tot Directeur van de Economische Stabilisatie met grote macht om de levensstandaard van het land te regelen.

Tegelijkertijd aanvaardde Roosevelt het ontslag van Byrnes als lid van het Hoge Gerechtshof en vaardigde hij een verregaand besluit uit waarin aan de Nationale Raad voor de Oorlogsarbeid werd opgedragen de lonen en salarissen te beperken. Verder droeg hij op aan den Prijs Administrateur Leon Henderson om grenzen te stellen voor huur- en andere prijzen en aan den Secretaris van Landbouw Claude Wickard en aan Henderson om de prijzen van landbouwproducten te stellen op de grenzen van 15 September en voor zover deze kunnen worden toegepast.

Het besluit werd uitgevaardigd kort nadat de President de nacht tevoren de anti-inflatie wet had getekend. Hierbij schiep hij het Bureau van Economische Stabilisatie met Byrnes aan het Hoofd als Directeur daarvan. Ook schiep hij de Economische Stabilisatieraad waarmede de Directeur zal consulteren bij het vaststellen van zijn politiek.

Wat betreft de lonen en salarissen verklaarde het besluit, dat geen opslagen of afslagen zullen mogen plaats hebben zonder dat daarvan kennis is gegeven aan de Raad voor de Oorlogsarbeid en de Raad de veranderingen heeft goedgekeurd.

De Raad kreeg opdracht geen opslag in salarissen goed te keuren, zolas die op 15 September waren, tenzij een dergelijke opslag nodig is om „slechte verhoudingen of ongelijkheden te regelen om te lage levensstandaarden op te heffen, om grove onbillijkheden recht te zetten of te helpen in de doeltreffende voortzetting van de oorlog". De Raad kreeg ook opdracht geen afslag in salarissen goed te keuren beneden de hoogste lonen, die betaald werden tussen 1 Januari en 15 September 1942, tenzij om grove onbillijkheden recht te zetten en te helpen in het succesrijk voortzetten van de oorlog.

Geen opslag in salarissen die meer bedragen dan 5000 dollar per jaar zal worden toegestaan, alvorens „anders beoordeeld door den Directeur (Byrnes), tenzij in gevallen waarin iemand wordt belast met moeilijker of verantwoordelijker werk".

Ook zeide het besluit, dat geen salaris zal worden toegestaan boven de 25.000 dollar na betaling van belastingen, hoewel het besluit zeide, dat regelingen moeten worden getroffen voor de toekenning van betalingen van levensverzekeringspremies op polissen, die reeds zijn uitgegeven en van vaste obligaties, die reeds vervallen zijn alsook om bepalingen te maken teneinde „onvoorziene ontberingen te voorkomen."

In een afzonderlijke verklaring zeide de President, dat het „Congres ook zijn deel heeft bijgedragen om te helpen de levenskosten te stabiliseren" Hieraan voegde hij toe: „Ik ben er zeker van, dat van nu af aan deze deugdzame stabilisatie van de levenskosten veel zal helpen om de oorlog tot een goed einde te brengen, de overgang naar omstandigheden in vredestijd na de oorlog gemakkelijker te maken en de spontane goedkeuring zal wegdragen van boeren, arbeiders en huisvrouwen in elk deel van het land" (Washington, (AP) 5.10).

DUITSE „REPRESSAILLES".

Berichten van het Europese vasteland deelden mede, dat Duitse vuurpelotons nog 12 Tsjechen en 4 Nederlanders hebben ter dood gebracht omdat zij zich hebben verzet tegen de heerschappij van de nazies. Tevens wordt gemeld, dat gijzelaars worden ingerekend in België als een voorzorgsmaatregel tegen geweld en sabotage (Londen, (AP) 4.10).

Het nieuws van vandaag.

De Duitsers versterkten hun verdediging tegen krachtige Russische tegenaanvallen in en buiten Stalingrad, doch het initiatief bleef bij de Russen. Niettegenstaande hun grote verliezen, werpen de Duitsers dagelijks meer reserves in de strijd op het gebied voor de stad, dat thans bekend staat als de „weg van de dood". Het Russische blad „Pravda" deelde mede, dat kort geleden nog 2 divisies infanterie en 1 tank-divisie zijn aangekomen, zodat thans ongeveer 35 divisies de stad belegeren. Volgens de Russische berichten werken de fabrieken in de stad nog steeds door onder de felle Duitse bombardementen. Als zij zodanig worden beschadigd, dat zij niet meer kunnen worden gebruikt voor het aanmaken van nieuwe materialen, worden zij omgezet in reparatie-inrichtingen voor tanks en kanonnen. De slag om Stalingrad heeft de aandacht van het gehele Russische volk en met elke dag, die verstrijkt groeit de hoop, dat de stad behouden zal worden. Als men kijkt naar deze verwoede strijd, is het niet meer dan natuurlijk, dat de betrekkelijke nonactiviteit van de overige Geallieerde strijdkrachten tegen Duitsland opvalt.

Vooral is het Russische volk ontevreden over het uitblijven van het Tweede Front en Premier Joseph Stalin heeft dit gevoelen openlijk tot uiting gebracht door een schriftelijke verklaring af te geven aan de Associated Press, waarin hij aandringt bij de Geallieerden om „volledig en op tijd hun verplichtingen na te komen" (blz. 1).

Ook Wendell Willkie drong te Tsjungking aan op een ogenblikkelijke actie. Willkie zeide, dat de gewone burgers in de Verenigde Landen nu een actie verlangen en dat de Geallieerde leiders gehoor moeten geven aan deze roep (blz. 1).

Willkie is met enorm enthousiasme ontvangen door de Chinezen en werd zichtbaar ontroerd toen studenten van een Chinese universiteit hem een overweldigende ovatie brachten. Over een bespreking, die hij hield met Tsjang Kai Sjek, wordt weinig gezegd.

President Roosevelt heeft een Economische Stabilisatieraad ingesteld en heeft een „economischen dictator" benoemd om de prijzen en lonen in de Verenigde Staten te stabiliseren. James Byrnes heet de man, waarvan wij in de toekomst waarschijnlijk nog meer zullen horen (blz. 1).

Op Nieuw Guinea maken de Australische troepen nog steeds voortgang. Thans doen zij pogingen om de Owen Stanley keten over te trekken (blz. 3).

Hermann Goering sprak over de aanstaande „harde winter", terwijl in Bulgarije de mening begint te ontstaan, „dat men op het verkeerde paard gewed heeft" (blz. 3).

De afgelopen Week.

Voor de tweede maal moet Von Bock het tegen Timosjenko afleggen.

Een jaar geleden meenden de Duitsers hun laatste offensief tegen Moskou te hebben geopend. Heden vechten zij er nog, en bovendien worstelen zij op zulk een wanhopige wijze om het bezit van Stalingrad, dat blijkens een telegram elders in ditzelfde blad Dikke Goering de Duitsers voorbereidt „op een harde winter", tijdens welke het „Duitse volk gevoed zal worden ten koste van andere landen."

Zij spannen alle pogingen in om deze strategische stad aan de Wolga te nemen. Het was de Duitse Generaal Fedor von Bock, die faalde in zijn pogingen om Moskou te nemen met zijn offensieven van 2 October en 16 November. Het was Maarschalk Semeon Timonsjenko, die de verdediging van Moskou organiseerde en de pogingen van Von Bock dwarsboomde. Ook nu weer is Timonsjenko erin geslaagd de Duitse aanval te stuiten en Stalingrad te behouden.

De geruchten, dat Von Bock van het commando over de Duitse strijdkrachten in het Zuiden van Rusland ontheven werd, zouden daarom best waar kunnen zijn. Een dergelijke „zuivering" onder de Generaals van de „Reichswehr" zou langs de zelfde lijnen kunnen zijn geschied als na de mislukking van het vorig jaar om Moskou te nemen.

Nu zegt men, dat Von Bock vervangen is door Von List en dat Von Leeb — de Duitse commandant aan het Leningradfront — plaats heeft moeten maken voor Von Kuschler. Want ook aan het Leningradfront gaat het den Duitsers niet voor de wind.

Von List, de meedogenloze.

Veldmaarschalk Siegmund Wilhelm von List was de meedogenloze specialist in de bliksemoorlog, die de Balkancampagne leidde in de lente van 1941. Indien hij thans de leiding heeft over de nieuwe verwoede aanval op Stalingrad kan men dus verwachten, dat hij zijn opdracht zal pogen uit te voeren, ongeacht de verliezen, welke zijn troepen daarbij zullen lijden.

List staat bekend als een vurige nazie, die geen medelijden heeft met burgers en op bijna even meedogenloze wijze omspringt met militairen. Hij werd ontheven van het commando in de Balkan na berichten, volgens welke hij de tactieken van Von Bock ernstig becritiseerd zou hebben.

Het is niet onmogelijk, dat Hitler thans weer een beroep op hem gedaan heeft om althans het Duitse prestige te redden en zijn bewering van Woensdag jl. goed te maken, dat Stalingrad genomen zal worden.

Welke echter de uitslag van de slag om Stalingrad ook moge zijn, het valt niet te ontkennen, dat de Duitsers thans verder van een uiteindelijke overwinning verwijderd zijn dan ooit tevoren. Zij zien een nieuwe winter tegemoet, waarbij hun linies zich zullen uitstrekken over de onherbergzame steppen. Want een winterlinie zullen zij spoedig moeten vestigen en het is zelfs de vraag of zij na de winter hun opmars in Rusland zullen voortzetten.

In het defensief.

Zelfs Hitler moest dit toegeven in de rede, welke hij op Woensdag jl. gehouden heeft. Hij zeide namelijk:

„Voor het komende jaar hebben wij een zeer eenvoudig program opgesteld. Ten eerste, zullen wij die stellingen houden, welke gehouden moeten worden, waar wij niet van plan zijn om zelf aanvallen te doen. Ten tweede, zullen wij onder alle omstandigheden aanvallen, waar een aanval nodig is. Onze aanval is verder gericht op het doorsnijden van de Wolga, de laatste en grootste verkeersader, die in Rusland bezit bleef. Ons doel in dit gebied was Stalingrad, dat het meest belangrijke strategische punt is. Het verlies van de Dnjepr, de Don en de Wolga betekent voor de Sovjets wat het verlies van de Rijn, de Elbe, de Oder en de Donau voor Duitsland zou betekenen. Dit reusachtige verkeerssysteem van de Russen is reeds enige tijd doorgesneden. Nu moet de situatie bij Stalingrad tot een beslissing gebracht worden. Gij kunt er zeker van zijn, dat geen menselijk wezen in staat zal zijn om ons daaruit te verdrijven."

De verklaring latende voor wat zij is, verschilt zij toch hemelsbreed van de vroegere voorspiegelingen van Herr Hitler over toekomstige overwinningen en veroveringen. Er spreekt een duidelijke defensieve geest uit. Toch blijken de Duitsers vastbesloten om Stalingrad te nemen. Want zonder de verovering van Stalingrad zou de gehele Duitse zomercampagne van dit jaar een uitgesproken ramp voor de nazies zijn.

Voorbereidingen voor de winter.

Zelfs vóór het einde van de vorige winter in Rusland gaven de Duitsers duidelijk te kennen, dat zij hiertegen niet meer onvoorbereid zouden worden bevonden.

Zij begonnen Duitsland en de vazalstaten af te stropen om wollen klederen en wintervoorraden. Enkele weken geleden werd onthuld, dat Hitler aan enkele Generaals de taak had opgedragen een krachtige winterlinie te vestigen.

Kolonel Generaal Franz Halder werd belast met de militaire vereisten, de eigenlijke verdediging van de winterlinie dus. Generaal Alfred Jacob zou moeten zorgdragen voor de fortificaties. Generaal Gustav von Wietersheim zou moeten zorgen voor de bevoorrading van het leger.

Het is tevens opmerkelijk, dat Hitler zijn beste Generaals in Berlijn verzamelde en men zou hieruit kunnen opmaken, dat de militairen kwamen conffereren over de campagne in de winter. Het had er veel van, dat hij de gelegenheid aangreep om zowel zijn thuisfront als de militaire fronten gereed te maken voor de strengheid van een nieuwe winter. Hiervoor zouden dus ook het Departement van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van Propaganda en de Gestapo moeten worden geïnstrueerd.

Maar van biezonder belang leek toch de aanwezigheid in Berlijn van Maarschalk Erwin Rommel. Hij zou toch niet nodig zijn bij de toebereidselen voor een „Winterwal"?

Afrika vraagt de aandacht.

Hoogstwaarschijnlijk niet. Maar juist in de winter zal het Afrikaanse front van groter belang worden en daarom zou ook Erwin Rommel de plannen voor de winter moeten helpen beramen. Daar was in de afgelopen week reeds de bedreiging van een Geallieerd offensief. In Egypte werden de Britten reeds agressief en de Geallieerde Luchtmacht spreidde haar vleugelen steeds verder over meer objecten uit. Daar was Vichy's zenuwachtigheid omtrent de mogelijkheid van een Geallieerde aanval op het Franse Imperium in Afrika en het zoeken door enkele elementen van een Duits-Franse militaire alliantie ter verdediging van dat Imperium.

Daar waren de aankomsten van meer Noordamerikaanse troepen in Afrika en daar was de inspectiereis, die Generaal Charles de Gaulle pas in Afrika had ondernomen. De Geallieerden dwongen Duitsland om meer aandacht aan Afrika te besteden. Maar zou het niet te laat zijn?

Curaçao.

LA FRANCE COMBATTANTE.

Ontvangst bij President Henriquez.

„Curaçao vormt slechts een klein plekje op de aardbol, maar het is van het grootste belang voor het voortbestaan van het grote Nederlandse rijk", aldus Delegaat Lionel Vasse gistermorgen ten Huize „May Eve" van President Max F. Henriquez van de plaatselijke afdeling van het „Comité Pro France Combattante" (Beweging De Gaulle). De Heer Vasse vervolgde: „Ook het aantal Strijdende Fransen is slechts gering, maar voor het handhaven van de Franse tradities is deze beweging van het grootste belang."

Blijde was de Delegaat op Curaçao te zijn en het speet hem slechts zo korte tijd hier te kunnen blijven. Hij dankte voor hetgeen hier tot stand was gebracht op dit geallieerde grondgebied. In het biezonder dankte de Heer Vasse den Heer Henriquez en zijn assistenten voor hetgeen zij, Fransgezinden, hier hadden gedaan, alsmede ook de pers, die haar medewerking zo welwillend had verleend. De tijd zal komen, dat het Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap weer de leuze van het bevrijde Frankrijk zal zijn, waar dan het Kruis van Lotharingen (het kruis met dubbele balk uit het gebied van Sainte Jeanne d'Arc) zal staan.

Vooral wenst de Delegaat zijn bewondering uit te spreken voor het werk en de toewijding van de zeelui. Twee hunner zijn toevallig in onze haven en wonen de plechtige bijeenkomst bij. Maar niet vergeten wil de Heer Vasse ook de Fransen van Martinique, die hier bijeen zijn gekomen, de Libanezen en Syriërs, die hier al geruime tijd woonachtig zijn, doch de banden met het geboorteland niet hebben verbroken.

Met een heildronk op de bevrijding van Frankrijk, Nederland en alle andere onderdrukte landen, besluit Lionel Vasse zijn enthousiaste rede, die beantwoord wordt met het geroep der aanwezigen: Vive la France Libre, Vive la Victoire française, Vivent les Alliés.

Als het geroep bedaart, roept een der Syriërs plotseling uit: Vive la Reine Wilhelmine!

Deze ontvangst werd, zoals opgemerkt, gehouden ten huize van den Heer Max F. Henriquez. De Fransen die alhier woonachtig zijn, waren vrijwel allen opgekomen, alsook bewoners van de Franse eilanden in het Caraïbische gebied die door werk of om andere redenen alhier vertoeven. Ook waren aanwezig de Consul van België en een aantal personen, die zich voor Frankrijk interesseren, allen tezamen enkele tientallen.

Nadat de Heer Vasse zich meer dan een uur met alle aanwezigen in het biezonder had bezig gehouden, hield hij bovenvermelde redevoering. Hierna sprak ook nog de Heer Emilio Lopez Henriquez, die namens Curaçao hulde bracht aan hetgeen de Strijdende Fransen praesteeren.

* * *

Delegaat Lionel Vasse is vanmiddag om 13 uur over Aruba naar Venezuela vertrokken, waar hij eveneens nog enkele zaken te regelen heeft. Daarna gaat de Heer Vasse terug naar Bogotá. Zoals bekend is de Heer Vasse hoofd van de Delegatie der Strijdende Fransen te Bogotá, waaronder Curaçao ressorteert. De naam Vrije Fransen, die vroeger algemeen was en thans ook nog wel gebruikt wordt, heeft men vervangen door de naam Strijdende Fransen, omdat er in Frankrijk zelf ook vele aanhangers der beweging zijn, die wel Strijden, maar niet Vrij zijn.

De Vrije Fransen op Aruba.

Naar wij vernemen, heeft de Delegaat ook nog een telegram van de Fransen, Libanezen enz., op **Aruba** gekregen, teneinde over te komen en ook daar tot de oprichting van een Comité te geraken. De Heer Vasse wil trachten tijdens het korte oponthoud van het vliegtuig op Aruba even met de heren te spreken, doch het vastgestelde programma van den Delegaat laat geen langer oponthoud toe. De Heer Vasse zeide ons evenwel zijn bezoek zeker van tijd tot tijd te willen herhalen.

DE APOSTOLISCH VICARIUS TE WESTPUNT.

Gisteren bracht de Apostolisch Vicarius, Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Petrus I. Verriet O.P., een bezoek aan het dorp Westpunt. In de ochtenduren werd het voetbalveld en het korfbalveld ingewijd en speelde The Western Stars tegen S.D.L. Uitslag 1—1.

In de namiddag werd door Zijne Hoogwaardige Excellentie een plechtig Lof gehouden, waarbij de congreganisten werden aangenomen en de installatie geschiedde van de 2 afdelingen Imelda-kinderen. De ene afdeling draagt de naam van Prinses Beatrix en de andere van Prinses Irene. De vaandels werden eveneens gewijd. De Rozenkranspreek werd door Zijne Hoogwaardige Excellentie zelf gehouden.

Het was voor den Pastoor, Pater Gabriël Murk O.P. en voor zijn parochianen een glorierdag. Het Apostolisch Vicariaat zag weer nieuwe uitbreiding van het jeugdwerk.

PLECHTIGE H. MIS VOOR DE ZEELIEDEN.

Gisteren werd in de Cathedrale Kerk van de H. Anna een plechtige H. Mis opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de zeelieden en hun families. Het plechtig H. Offer werd opgedragen door den Aalmoezenier van het Apostolaat ter Zee en van de haven, Pater Augustinus van de Meer O.P., geassisteerd door de Paters Athanasius Volk O.P. en Michaël Möhlmann O.P.

Vele zeelieden en talrijke gelovigen woonden deze H. Mis bij. Zijne Excellentie Gouverneur Dr. Petrus A. Kasteel, vergezeld van Zijn Adjudant, Emile Chr. J. M. van de Laarschot, werd door de Heren Constan Casiano, Meester Henri J. M. Hoogeveen en Meester Joseph J. A. Ellis naar Zijn zetel geleid. Ook de Britse consul, de Heer Edward Th. Lambert, woonde de dienst bij.

Na afloop was er een gezellige bijeenkomst in het Katholieke Zeemanshuis aan de Klipstraat.

MINISTER JOHANNES TH. FURSTNER VERTROKKEN.

De Gouvernementspersdienst meldt: Zaterdagmiddag vertrok Zijne Excellentie Johannes Theodorus Fürstner, de Minister van Marine, weder naar de Verenigde Staten. Hij werd op Hato uitgeleide gedaan door Zijne Excellentie den Gouverneur en vele hoge militairen. Een erewacht stond opgesteld.

DE DISTRIBUTIE.

Met ingang van 3 October 1942 is een voorlopige distributie-regeling in werking getreden, waarbij een aantal artikelen onder distributie-voorschriften kan vallen.

Voor de week, die **heden, 5 October**, ingaat, mogen de navolgende hoeveelheden van maïsmeel en rijst gekocht worden tegen de daarnaast vermelde prijzen.

Maïsmeel 1 kg. per persoon per week à ƒ 0.15 per ½ kg.

Rijst 1 kg. per persoon per week à ƒ 0.15 per ½ kg.

Bovendien worden in verband met de distributie-regeling de hoofden van gezinnen, die in het stadsdistrict van Curaçao wonen, of hun vertegenwoordigers verzocht zich van **Maandag 12 October** af te vervoegen gedurende de kantooruren op het bevolkingsbureau, Curaçaostraat 50, Otrabanda, tot het verkrijgen van een distributiestamkaart. Men wordt verzocht alle officiële papieren zoals geboortebewijzen, trouwboekje enz., mede te nemen voor een vlugge afwerking en ter voorkoming van een tweede bezoek.

Indien men verzuimt te gaan, benadeelt men zichzelf en veroorzaakt men der Overheid onnodige last.

REFERENDARIS RUDOLF F. W. BOSKALJON.

Den hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie, den Heer Rudolf Frederik Willem Boskaljon, is de persoonlijke titel toegekend van Referendaris ter Gouvernements-Secretarie.

HET VERKNOEIEN VAN REGENWATER.

Men schrijft ons:

In aansluiting aan het door mij naar voren gebrachte in verband met het nutteloos laten wegstromen van het op Curaçao zo kostbare regenwater, nog een tweetal aanvullingen:

1e. Zou men de voor te schrijven maatregelen, te nemen door huiseigenaren, voortdurend van Overheidswege moeten doen controleren;

2e. zou het misschien nog niet zo'n heel gek idee zijn, op diverse plaatsen (buiten de stad?) hoogst eenvoudig geconstrueerde en zo groot mogelijke afdaken te doen bouwen en het daardoor bij regen op te vangen water in grote reserve-regenbakken te bewaren. Dit water zou dan, wanneer de nood aan den man komt, door de Landwatervoorzieningsdienst wellicht via pompstation(s) in het gewone buizennet opgenomen of op andere wijze gedistribueerd kunnen worden. Bovendien zou men de beschutte ruimten onder de afdaken voor het een of andere doel kunnen benutten (als opslagruimten, beschutten materieel; in de stad en omgeving als openbare kinderspeelplaatsen etc.).

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

— **Korfbal:** Zondag as., 11 October, zal om 10 uur Favorite spelen tegen Aamos te Groot Kwartier en Vitesse tegen Devo om 16 uur op het Rif.

— **Voetbal:** Zondag, 11 October, beginnen weder de wedstrijden om de Monseigneur Verriet-beker. Deze beker werd in 1940 gewonnen door Athene en in 1941 door Vitesse.

De wedstrijden zijn als volgt: **11 October** 10 uur: De West — Vitesse; 15.30 uur D.S.C. — C.S.R.; 16.30 uur Caribe — Victoria.

25 October 10 uur: Veloz — Jong Bonaire; 15.30 uur Tropials — Dutch Guyana; 16.30 uur S.D.L. — Ecuador.

— **Wedstrijduitslagen:** Blauw Wit — Victoria 2—1; De West — Sithoc 6—0.

NEDERLAND.

TOESTAND NEDERLANDSE KATHOLIEKEN IN NEW YORK NOG ALS IN 19e EEUW.

[Speciale correspondentie uit New York.]

Het kost helaas altijd nog veel moeite om in New York werkelijke en oprechte medewerking voor Katholieke doeleinden te verkrijgen. Katholieken denken hier dikwijls terug aan de 19e eeuw; toen zij eveneens niet tot gelding konden komen. In Londen heerst in velerlei opzicht dezelfde verhouding. Daar heeft het geleid tot een op zich zelf begrijpelijke poging om een Katholieke partij in het leven te roepen. In de Katholieke kringen in New York voelt men niets voor de vorming van een partij. Men heeft de hoop niet opgegeven, dat de liberalen, die daar de toon aangeven, eindelijk zullen inzien, dat het liberale beginsel er toe moet leiden om alle richtingen op redelijke en faire wijze te behandelen. Gelukkig zijn er tekenen, die er op wijzen, dat verbetering in de toestand zal komen. Het Nederlandse Inlichtingen Bureau heeft eindelijk Katholieke medewerking gezocht en natuurlijk vol gaarne gekregen. De propaganda die van dit Bureau uitgaat is echter nog steeds voor de volle 100% a-religieus. Het wekt daardoor in Amerika de volkomen verkeerde indruk als of het Nederlandse Volk zonder religie zoude zijn. Men ziet niet in, dat de Amerikaanse Katholieke en Gereformeerde groepen dit niet begrijpen. En toch hebben deze groepen hier ook op de practische politiek grote invloed. Het is even kortzichtig, om bij voorbeeld de politieke beweging in Nederland te willen afleren van de „grote" dagbladen als „Handelsblad", „Nieuwe Rotterdamsche Courant" en de „Telegraaf".

Men pleegt hier wel eens te horen, dat de Katholieken in Suriname en in Curaçao het aan strijdvaardigheid laten onbreken. Gebrek aan strijdvaardigheid is nu in het algemeen geen Katholieke eigenschap.

Dat bewijzen de beschouwingen van Pater Van der Veldt, die ook in de „Amigoe di Curaçao" gepubliceerd zijn. Er is hier geen enkele Nederlander, die zich in forsheid van taal en verhevenheid van gedachten met Pater Van der Veldt kan meten als het er op aankomt nationale gedachten tot uitdrukking te brengen. Welnu, voordat men anderen critiseert, moet men beginnen zelf nationaal te handelen.

Pater Van der Veldt heeft daarvoor de richting aangegeven. Hij heeft gepleit voor eenheid in verscheidenheid.

Hieraan ontbreekt nog veel, zeer veel zelfs. Daarin zal eerst verandering moeten komen. Dan zal elke groep die billijk en loyaal behandeld wordt ook in eigen kring hebben te onderzoeken of en wat zij kan doen om de strijdvaardigheid in eigen kring op te voeren.

VLUCHTELINGEN VAN JAVA LANDEN OP MAURITIUS.

De „Chicago Daily News" deelt mede uit Australië, dat drie Nederlanders zijn aangekomen op het Britse eiland Mauritius, na op een van de stoutmoedigste zeiltochten, die de oorlog tot nu toe heeft te zien gegeven, uit Java ontsnapt zijn.

Meer dan twee maanden geleden zijn zij uit Java scheep gegaan voor Australië in een klein bootje: een tocht van meer dan 700 mijl. Doch zij werden door de wind in verkeerde richting gedreven en zij voeren over de gehele Indische Oceaan — meer dan 3000 mijl — alvorens zij Mauritius, vlak bij Madagascar gelegen, bereikten.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Ma., 5 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok-afdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431.

Buitenland.

„NAZIES HEBBEN NIET GENOEG RESERVES VOOR HET BEHALEN VAN EEN BESLISSENDE OVERWINNING".

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

„Rode Ster" zeide, dat de Duitsers hun aanvallen in het district van Stalingrad opvoeren, doch dat hun vervoermiddelen op het land en in de lucht niet in staat zijn evenveel troepen aan te voeren als worden verpletterd door het Rode leger en dat zij niet voldoende reserves hebben om een beslissende slag toe te brengen. Naar vermeld wordt worden slecht geoefende mannen en speciale eenheden, die niet geschikt zijn voor straatgevechten, door de Duitsers binnen de stad gebruikt. Onder de gevangenen, die op de straten werden genomen, zouden zich manschappen bevinden, die waren opgeleid voor het bedienen van pontons.

De laatste Duitse aanval was gericht op een punt in de Noordwestelijke buitenwijken van Stalingrad. Hier zouden de nazies volgens het blad nieuwe strijdkrachten geconcentreerd hebben en de Russen hebben gedwongen zich terug te trekken voor de numerieke overmacht. In andere sectoren behield het Rode leger echter het initiatief.

De Russen waren de arbeiderswijk binnengedrongen in de Noordwestelijke buitenwijken en hadden de Duitsers gedwongen zich terug te trekken. Dergelijke wijken, die dienen als storm-centra van de slag, bestaan uit fabrieksgebouwen, omringd door arbeiderswoningen en enkele winkels. Sommige voorstadjes waren zelfs tien maal genomen en hernomen naar gelang het getij van de slag zich heen en weer bewoog over de puinhopen. Lage heuvels steken uit boven de golvende steppen. Duizend mannen poogden ergens een heuvel te bestormen, doch zij slaagden er niet in hem te nemen.

Een gardendivisie onder commando van Rodintzev werd voor de derde achtereenvolgende dag genoemd door „Rode Ster" om haar schitterende strijd in de Noordwestelijke voorsteden. Deze divisie weet de vijandelijke aanvallen te stuiten en haar eigen stellingen te verbeteren.

Binnen de stad zeide „Rode Ster", dat de Russische artillerie een gestadig trommelvuur van granaten afgeeft op de vijandelijke stellingen en de verbindingen tussen de batterijen onderhoudt, niettegenstaande de herhaalde Duitse bombardementen.

Een batterij zou binnen een half uur drie Duitse tanks vernield hebben. De vorige frontlijn in de voorsteden ten Noord-Westen van Stalingrad liep van de Wolga naar de Don waar de Duitsers zich ingroeven achter een gecompliceerd systeem van fortificaties en geschutszones. Naar men zegt zouden de Russische strijdkrachten daar nog steeds voortgang maken met versterkingen, die pas zijn aangekomen. „Rode Ster" zeide, dat het Rode leger daar voortrukte en voordelige stellingen van den vijand veroverde. De Duitsers doen scherpe tegenaanvallen tegen de oprukkende Russische strijdkrachten. In een sector, waar Russische tanks de Duitsers uit een gefortificeerde linie verdreven deden de nazies een tegenaanval met 26 tanks en een bataljon infanterie. Zij werden echter afgeslagen door het Russische vuur uit de loopgraven, die kort tevoren bezet waren. In een andere sector wierpen de Russen de Duitsers 200 meter terug en veroverden hun frontlinies.

Verwoede gevechten vinden plaats op de steppen en de geringste beweging is het teken voor een hagel van vuur uit geweren, automatische geweren en machinegeweren over het niemandsland dat op sommige punten maar 200 meter breed is. Een smalle strook van het niemandsland was bedekt met de lijken van meer dan duizend Duitse doden en met 23 vernielde tanks.

Ten Zuid-Westen van Stalingrad zeide „Rode Ster", dat de Russen hevige druk oefenden op de Duitse linies en voortrukten langs een belangrijke sector. De Duitsers sloegen terug met hun gebruikelijke tegenaanval, maar werden tenslotte afgeslagen na een groot aantal tanks te hebben verloren. „Rode Ster" zeide, dat een afdeling van het Rode leger een vijandelijk regiment infanterie versloeg en paniek veroorzaakte in de vijandelijke gelederen. De vijand werd gedwongen terug te trekken met achterlating van kanonnen, ammunitie en materiaal.

Dit betrof klaarblijkelijk de nederlaag van het vijfde Roemeense regiment infanterie ten Zuiden van Stalingrad, gelijk in het middagcommuniqué van Vrijdag jl. werd gemeld. Achter het slagveld komen lange karavanen van schuiten over de Wolga aan. Vrachtauto's en karren rollen naar het front en voeren voorraden aan voor de troepen. De Russen zijn klaarblijkelijk van plan lang in Stalingrad te blijven, want „Izvestia" deelde mede, dat de oudste politieke Commissaris in een andere stad aan de Wolga uit Stalingrad is aangekomen en opdracht heeft gegeven voor het zenden van gramofoons, muziekboeken, schrijfpapier, enveloppen en plotloden voor de mannen, die daar vertoeven (Moskou, (AP) 4.10).

BULGARIJE TWIJFELT.

Frank O'Brien seint uit Ankara:

Zeer veel Bulgaren, waaronder enkele cabinetsleden, beginnen zich af te vragen of Bulgarije niet op het verkeerde paard — Duitsland — gewed heeft in deze oorlog, gelijk in de vorige oorlog.

Dit werd medegedeeld door geloofwaardige, doch noodzakelijkerwijze anonieme reizigers, die uit dat Balkanland in Turkije aankomen. Sommigen van deze zegslieden brachten de laatste tien jaren in Bulgarije door. Zij vertelden, dat slechts één lid van het Bulgaarse cabinet voor de volle 100% in Duitsland gelooft. Dit is de Minister van Buitenlandse Zaken Peter Gabrovsky.

De twijfel omtrent een Duitse overwinning is algemeen in Bulgarije en sommige reizigers vertelden, dat duizenden mensen in concentratiekampen zitten, omdat zij hun mening al te luid hebben te kennen gegeven. Koning Boris zelf zou vrijwel helemaal afgezonderd zijn en nauwkeurig worden gadegeslagen door Gabrovsky, den pro-nazie man van het cabinet (Ankara, (AP) 5.10).

GOERING OVER DE WINTER.

Alvin Steinkopf seint uit New York:

Hermann Goering, Nazie No. 2 en een der best gevoede mannen van Duitsland, zeide tot zijn landgenoten, dat zij deze winter desnoods zullen worden gevoed ten koste van de rest van Europa. Goering maakte geen omwegen om dit mede te delen. Hij zeide: „Indien moeilijkheden zouden ontstaan in de voedselvoorziening door maatregelen van den vijand, dan behoort gij allen dit te weten: Als er honger geleden zal worden, zal dit in geen geval in Duitsland zijn. Van nu af aan moet het de onwrikbare politik zijn, dat de Duitse arbeiders en zij die in Duitsland werken, het beste voedsel krijgen."

Goering sprak een uur en veertig minuten lang in verband met het jaarlijkse oogstfeest en met het doel het moreel van het volk te versterken.

Hij gaf onmiskenbaar te kennen, dat de Duitse militaire leiders niet de hoop koesteren om snel met Rusland af te rekenen en dat het Duitse Hoofdcommando zich heeft ingesteld voor een nieuwe defensieve winter in Rusland, terwijl Duitsland zal zijn blootgesteld aan luchtaanvallen uit het Westen (New York, (AP) 4.10).

2 VIJANDELIJKE VOORRAADSCHEPEN VERNIETIGD.

Gemeld wordt, dat 2 grote vijandelijke voorraadschepen ontploften tengevolge van voltreffers, die door zware Noordamerikaanse bommenwerpers geplaatst werden, toen deze de baai van Navarino in het Zuid-Westen van Hellas gisteren bij daglicht aanvielen. 4 Vijandelijke gevechtsvliegtuigen, die poogden de bommenwerpers te onderscheppen, werden neergeschoten (Caïro, (AP) 4.10).

AUSTRALISCHE MINISTER HEEFT GOEDE HOOP.

De Australische Minister van Oorlog, Francis Forde, is pas teruggekeerd te Canberra om aan het oorlogscabinet verslag uit te brengen over zijn bezoek aan de gevechtsgebieden op Nieuw Guinea. Hij gaf uitdrukking aan zijn absoluut vertrouwen omtrent de uitslag van de strijd. Hij zeide de absoluut zeer goede en agressieve geest van de troepen te hebben waargenomen. Zij zijn tevreden, goed uitgerust en goed gevoed. De Minister hoorde van alle kanten grote lof over de steun, die geboden wordt door de Noordamerikaanse en Australische luchtstrijdkrachten (Canberra, (AP) 5.10).

Uit de pers:

GEESTELIJKE PARAATHEID.

In het September-nummer van „V. O.C." lezen wij het volgende goede stuk:

„Op alle mogelijke manieren trachten wij ons voor te bereiden op alle mogelijke gebeurlijkheden.

In de tijd, toen het ons werd aangeraden, hoewel niet te hamsteren, dan toch te zorgen een redelijke voorraad niet-aan-bederf-onderhevig voedsel in te slaan, hebben de meesten van ons deze raad, in meer of mindere mate, opgevolgd.

Wij doen ons best verkwisting tegen te gaan en te besparen op voorwerpen en artikelen, die voor de oorlogvoering van belang zijn, of door andere oorzaken schaars zijn geworden.

Wij trachten het moreel onzer strijders op peil te houden door hen, door middel van onze zelfgemaakte kledingstukken, tegen de koude te beschermen, en door hun enige afleiding te bezorgen, als zij op dit eiland vertoeven.

Wij steunen naar best vermogen oorlogsslachtoffers, met warme kleding, en ook financieel.

Wij steunen de oorlogvoering naar best vermogen, óók geldelijk.

Wij hebben E.H.B.O.-cursussen gevolgd, om eventueel onzen eigen gezindsleden en anderen hulp te kunnen bieden.

Er is natuurlijk nog veel meer te doen, maar wij hebben toch ons best gedaan ...... materieel.

Zijn wij echter geestelijk **even** paraat? Is onze geest **even** bereid de tol te betalen?

Gewoonlijk zegt men, dat de „geest wel gewillig, maar het vlees zwak is", doch er zijn omstandigheden, dat het gemakkelijker is, zich materiële beperkingen op te leggen, dan zijn geest te breidelen.

En zo zou het wel eens gemakkelijker kunnen zijn, zich te beperken in voedsel; rijst of funchi te eten, als men aardappels prefereert (of andersom!); zich te beperken in desserts of bonbons; zijn limonade met gewóón water te drinken; zuiniger te zijn op bestaande jurken en niet alle nieuwste snufjes te kopen; geen kousen te dragen; méér te lopen en minder te rijden, **als** ...... men tenminste maar „zijn eigen baas" kan blijven; gemakkelijker, dan zijn geestelijke „eigen burcht" open te zetten en **samen** te werken.

Zolang wij ons nog kunnen beperken in dit samenwerken tot breien, bridgen en thee-middagen voor militairen organiseren — alles ongetwijfeld zéér nuttige, mooie en niet te onderschatten werkzaamheden — kan dit **samenwerken** indentiek zijn met: **gelijktijdig** werken.

Maar als de nood groot mocht worden, hoe dan ook, hetzij door directe vijandelijke actie, hetzij door een uitermate tekort aan voedsel, vervoermiddelen, gebruiksvoorwerpen, werkkrachten of anderszins, dan zal **samenwerken méér** moeten zijn. Dan zullen wij uit ons eigen ik-je los moeten komen en dan zal moeten blijken, of wij de twee vereisten voor samenwerking bezitten: **verdraagzaamheid en hulpvaardigheid.** Want als dit samenwerken een eis zal zijn geworden, een noodwendigheid, zonder welke het gemeenschapsleven onmogelijk of bezwaarlijk voortgang kan vinden, dan zal men op deze samenwerking moeten kunnen bouwen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

De Heer Jan H. A. Eman zendt ons een zeer lang en uitgewerkt ingezonden stuk. Het stuk is te lang om in zijn geheel te worden opgenomen, doch gaarne vatten wij de inhoud als volgt samen:

1. De heer Eman wil gebruik maken van de pers om hetgeen hij te zeggen heeft tot het grote publiek te doen doordringen.

2. Hieromtrent beperkt de Heer Eman zich tot het algemeen;

3. Van repressailles wil de Heer Eman niet weten;

4. Het A.N.V. op Aruba moet, aldus de Heer Eman, onder Arubaanse leiding komen, en het beginsel dat het Kind des Lands voor moet gaan, mag men niet terzijde stellen;

5. Het is de wens van geheel Aruba, inclusief van de op Aruba residerende vreemdelingen, dat Arubaanse zaken geleid worden door Arubanen;

6. De Heer Eman is van oordeel, dat het niet aangaat aan het landskapitaal bedragen te onttrekken (bijv. aan de volkshuisvesting op Curaçao) om die aan het Arubaanse A.N.V. te geven, dat niet meer beantwoordt aan het doel, nl. het hechter maken van de band tussen de Nederlanders en uitbreiding van het contact, bij gebrek aan de vereiste factoren bij het bestuur;

7. Dat een en ander de reden zal geweest zijn, waarom bij de lezing van den Heer Elias onlangs zo weinig Arubanen in de zaal waren;

8. Onze nationale beginselen, aldus de Heer Eman, schrijven een organisatie voor zonder onderscheid van ras, rang of kleur;

9. De Heer Eman ambieert geen plaats in het bestuur en wenst zich ook niet beschikbaar te stellen; hij wil zelfs gaarne zijn voorzitterschap van het Rode Kruis aan een anderen Arubaan overdragen, want dit voorzitterschap werd hem opgedragen op ontredderde momenten;

10. Ten bewijze tenslotte van geuite beweringen, dat het Rode Kruis op Aruba, Arubaanse Arbeidersbond aldaar niet zouden bestaan, zond de Heer Eman enige officiële documenten, waaruit blijkt, dat deze wel bestaan.

Naschrift: De Redactie heeft o.a. ontvangen een Gouvernementsbeschikking van 12 Juni 1935, no. 880, waarbij de statuten van de Arubaanse Arbeidersbond worden goedgekeurd, en genoemde bond als zedelijk lichaam wordt erkend; voorts enkele telegrammen en brieven aan het Oranje-Comité gericht.

De Redactie moet er nogmaals op wijzen dat ingezonden stukken zo kort mogelijk moeten zijn.

DE HEER EN MEVROUW

WONG-GLANS

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

RENÉ WILLY

St. Elisabeth's Gasthuis 2 Oct.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Vichy deelde mede, dat Russische vliegtuigen in de afgelopen nacht Breslau gebombardeerd hebben. De radio van Vichy zeide ook, dat Duitse bommenwerpers in de nacht Dover en Kantelberg hebben aangevallen en verschillende militaire objecten aan de Engelse Zuidkust hebben gebombardeerd.

— **Caïro:** Het Geallieerde communiqué zeide, dat Britse torpedo-vliegtuigen een voltreffer hebben geplaatst op een koopvaardijschip in een vijandelijk convooi in de nacht van 3 op 4 October. Gedurende dezelfde nacht waren de Britse patrouilles in alle sectoren van het Egyptische front actief.

— **MacArthurs Hoofdkwartier in Australië:** De Geallieerde opmars op Nieuw Guinea heeft voortgang zonder een biezondere vijandelijke weerstand. De Australische voorhoede bevindt zich thans ten Noorden van Efogi en men gelooft, dat de troepen thans in of nabij de Zuidelijke ingang zijn van „de opening", welke op een hoogte van 6000 voet ligt. Noordamerikaanse vliegtuigen vallen de linies van waarlangs de Japs zich terugtrekken. Catalina-bommenwerpers deden een nachtelijke aanval op het vliegveld van Buka in het Noordelijk deel van de Salomonseilanden.

— **Londen:** Elk namiddagblad van Londen publiceerde het bericht omtrent de oproep van Stalin aan de Westelijke Geallieerden om hulp tegen Duitsland. De „Evening News" zeide in een artikel: „Stalins verwachting, dat de Geallieerden volledig en op tijd hun verplichtingen zullen nakomen" zal niet onopgemerkt voorbijgaan. Wij maken ons gereed om Churchills belofte uit te voeren, dat wij de Russen zo spoedig mogelijk en op de meest doeltreffende wijze te hulp zullen komen".

— **Berlijn:** Het Duitse Hoofdcommando maakte de dood bekend van Generaal Baron von Langermann und Erlencamp, Bevelhebber van een Duits tankcorps, en van Kolonel Nady, Commandant van een Hongaarse divisie. Beiden werden op Zaterdag aan het Donfront gedood.

— **Ankara:** Geallieerde kringen ontvingen bericht, dat de geschillen tussen Roemenië en Hongarije over Transylvanië zulk een hoogte bereikt hebben, dat de Roemeense autoriteiten in Bucuresti een oorlog verwachten tegen hun nabuur-satelliet van de as.

Kerkelijke toestand op Curaçao 1742--1776

door

PATER WILLIBRORDUS MENNO BRADA O.P.

Vóór het Apostolisch Vicariaat in 1842 werd opgericht en in 1870 de Paters Predikbroeders hun heilzaam werk aanvingen, was de kerkelijke toestand alhier zeer ongeregeld. In het volgende artikel beschrijft Pater Willibrordus M. Brada O.P., Secretaris van het Apostolisch Vicariaat Curaçao, een minder bekende periode van de 18e eeuw uit de Curaçaose kerkgeschiedenis. — Red. Amigoe.

* * *

Langzaam maar zeker krijgen wij een volledige geschiedenis van de kerkelijke toestand op Curaçao. Immers wij bezitten nu:

1) **Pater P. A. Euwens O.P.:** Godsdienstige toestand op Curaçao 1634 — 1742 („Historisch Tijdschrift" 1930 — 1931).

2) **Pater M. Hulsman O.P.:** Pater Michael Schabel („Amigoe di Curaçao" van 9, 13, 20, 23 en 27 Juli 1938).

3) **Pater van Nieuwenhoff S.J.:** Geprivilgieerde Priesters op Curaçao 1704 — 1741 („Studiën", 39e Jaargang 86e deel).

4) **Pater Meersman O.F.M.:** Minderbroeders der Germania Inferior op Curaçao 1776 — 1820 („Collectanea Franc. Neerlandica", Den Bosch 1931)

5) **Pater G. J. M. Dahlhaus O.P.:** Mgr. Niewindt 1824 — 1860 (Baasrode 1924).

6) Het mooie werk, door enige naamloze Predikbroeders in 1920 uitgegeven: Gouden Jubileum der Dominicaner Missie op Curaçao 1870 — 1920 (Nijmegen 1920).

Verder zijn er nog enkele gedenkboeken over het werk der schoolfraters en zusters, artikelen in het „Gedenkboek Holland — Curaçao 1634 — 1934" (Amsterdam 1934), gedenkboekje der parochie Santa Rosa etc.

Met dit artikel willen wij de zichtbare lacune 1742 — 1776 aanvullen. Wij mochten daarbij gebruik maken van de nagelaten documenten van Pater Euwens O.P. over dit tijdvak. Als iets niet nader is aangegeven in onderstaand artikel, dan is het genomen uit de protocollen, resoluties en plakkaten-verzameling door Pater Euwens over dit tijdvak aangelegd.

Ook twee-honderd jaar geleden een Dominicaan.

Niet zonder ontroering zal **Karel van Heumen**, een Hollands priester in 1740 op Curaçao aangekomen, de volgende woorden in het doopboek geschreven hebben: „Van nu af aan, dat is Augustus 1741, zijn al de doopsels, die volgen alleen door mij toegediend, door mij Carolus van Heumen Vicarius gen. eccl. Rom. Cath. Curac."

Zeven paters Jezuïeten hadden hier op Curaçao gewerkt, doch spoedig stierven ze. Had men te weinig ondervinding, vergde men te veel van zijn krachten? Geheel alleen bleef Karel van Heumen over. Ten onrechte heeft men gemeend, dat de Pater Augustijn Caysedo hem nog terzijde stond; deze was van 1721 af op Curaçao werkzaam, doch in het jaar 1738 zien wij zijn schuldeisers opgeroepen ter vereffening van de nagelaten boedel.

„Karel van Heumen, tengevolge van een zonnesteek bijna blind geworden en ten prooi aan geweldige pijnen in hoofd en rug, stierf reeds 22 April 1742" (Nieuwenhoff I. e. 218).

Wij staan ver van die tijd af, doch wij kunnen begrijpen, dat de paters Jezuïeten in Holland de moed verloren nog krachten te sturen. In het doopboek komen er dan voor deze tijd een paar lege bladzijden met een enkel doopsel. Werd dit wellicht toegediend door een voorbijtrekkend priester?

Maar in September 1742 staat daar plotseling de sierlijke handtekening van **Pater frater J. Michael Du Rieu de Maisonneuve, O.P., Miss. Apost. Pastor.** Een Dominicaan dus, en wel een missionaris aangesteld door de H. Stoel, die zich tevens pastoor noemt.

Opvallend is het, dat men tot nu toe in geen enkel archief van de Dominicaner Orde dezen Pater vermeld ziet; een naam die men toch niet zo gauw uit het oog verliest. Alleen weet men, dat in het jaar 1714 een zekere Pater Durieux zijn professie deed in het klooster van Rijssel; dat zou deze Pater kunnen zijn; hij wordt ook wel Lefèbre genoemd.

Hoe het ook zij, deze Dominicaan, die we hier nu ineens op Curaçao aantreffen, wordt in de gouvernementsstukken „France Pater" genoemd wat klopt, zo hij van Rijssel afkomstig is.

Pater Durieux heeft hier hard gewerkt, in de korte tijd, dat hij hier bleef. Het laatste doopsel dat hij toediende, staat genoteerd 9 September 1743. In dat jaar diende hij een kleine vijfhonderd doopsels toe, soms tien op een dag.

De mensen uit de cunucu schijnen geregeld naar de stad te komen, om hun kinderen te laten dopen, men moet nl. niet vergeten, dat er maar een kerkje was, het St. Anna-kerkje op Otrabanda.

Men vraagt zich natuurlijk af, waarom bleef die pater zo kort? Het is mogelijk dat zijn arbeidsterrein eigenlijk ergens anders was, b.v. op een der Franse eilanden, doch het is dan wel wonderlijk, dat hij zich hier dan pastoor durft noemen van dit eiland, waartoe hij dan immers geen aanstelling zou gehad hebben.

Er is echter een andere mogelijkheid om de korteheid van dit verblijf te verklaren: Een zekere Gijsbert Roelen Cales, die zijn molen, „De Vrede" genaamd, had staan waar nu het Molenplein is, was na de dood van den laatsten Pater Jezuïet aangesteld tot beheerder van de kerk en de inboedel. Hij gebruikte echter alles voor zichzelf, ja ging zelfs zover, zeggen enkele Katholieken in een request aan Gouverneur Isaac Faesch (1740 — 1758) dat hij de kerk wat vertimmerde en vergrootte en er een pakhuis hield voor zijn maïs en zijn brandhout. Hij weigerde zelfs den Fransen Pater Du Rieu, toen deze kwam, toe te laten om er de H. Mis te lezen.

30 October 1742 was dat request naar den gouverneur gezonden. Het optreden van Cales had de gemoederen echter zo verhit, dat men op 1 November 1742, het feest van Allerheiligen, daarover aan het praten in kerk en op het kerkplein, ruzie kreeg en zelfs handgemeen werd. De vrouw van Cales hoorde thuis het rumoer, maar toen zij toe kwam snellen om te zien wat men deed, liet men haar niet binnenkomen.

3 November 1742 stelde gouverneur Faesch enkele andere beheerders aan: Anthony Slijk en Pieter Clasen. Een allesbehalve interessante geschiedenis voor pater Du Rieu. In Juni 1743 het jaar daarop eist Cales nog meubels van de beheerders, die hij beweerde aan de Jezuïeten geleend te hebben.

Meende Cales, dat hij alles niet kon afstaan, daar er misschien nog wel een Pater Jezuïet uit Nederland zou komen, gelijk vroeger? Wij weten het niet. Vreemd is het, dat hij het kerkje intussen maar tot pakhuis inrichtte! Het is ook mogelijk, dat Cales pater Du Rieu niet wilde toelaten, daar hij een Fransman was. Dat ziet men in de latere geschiedenis op Curaçao wel meer.

Een wel wat te ver gevoerd nationalisme!

Misschien is deze ruzie wel de oorzaak geweest, dat Pater Du Rieu zo spoedig vertrok, denkend, dat hij elders beter kon werken, omdat de mensen daar misschien meer voorkomend zouden zijn dan op Curaçao, waar men hem niet eens in de kerk wilde toelaten.

Roerige tijden zonder veel geestelijke verzorging.

De doopboeken zijn zeer schadelijk gehouden; verbijsterend is het aantal „illegitimi", doch men weet hoe een huwelijk onder slaven als niet bestaanbaar werd geacht. Zakelijk zien wij soms ook vermeld: blank, zwart, Indiaan, misties, mulat, slaaf. Ook aan volkkundige gegevens zijn deze vergeelde, soms half vergane, boeken rijk.

Zoals ook blijkt uit Hamelberg (De Nederlanders op de West Indische Eilanden, Amsterdam 1901. dl. 2, pag. 164) was deze tijd erg roerig. Herhaaldelijk kwamen vechtpartijen voor. Zo lezen wij ook van een vechtpartij in de Roomse Kerk (22 November 1742), de ras-tegenstelling was scherp. Over pater Ru Rieu kunnen wij verder niets mededelen. Vertrok hij zo spoedig, omdat zijn eigenlijk missiegebied elders lag?

Van 5 Januari 1744 tot 14 Juni 1744 doopt misschien **fr. Maxim. Miss. Apost.** een Capucijn, uit Venezuela? Daar werkten de paters Capucijnen sinds 1681 (cf. „Het Missiewerk" 1928, pag. 153). Van 12 Juli 1744 tot 9 Augustus 1744 doopt **fr. Henricus Emmanuel de Arechaga.** Van 21 November 1744 tot 17 Februari 1745 **fr. Barthol. Zalas, een Mercedariër.**

Zijn dit voorbijtrekkende priesters? De tijd is zo kort.

Onder de vele orden en congregaties, die er in de loop der tijden zijn opgericht, is er ook één met het speciale doel om mensen, die in gevangenschap verkeren of die tot anderen in een niet onafhankelijke maatschappelijke positie staan, te helpen in hun geestelijke en tijdelijke belangen. Deze orde is toegewijd aan de H. Maagd en heet de „Orde van de Paters Mercedariërs". Zij werd opgericht in de Middeleeuwen, toen vele Christenen in handen der Turken vielen. Later zochten de paters van die Orde ook vooral werk in de streken hier, waar immers heel velen in een absoluut afhankelijke positie waren.

Wij zien ook verschillende van die Paters Curaçao en Aruba aandoen.

Het schijnt, dat zij zich er maar tijdelijk hebben gevestigd, dat zij dus Curaçao slechts op een rondreis aandoen.

1000 Doopsels in 3 maanden.

Zo zien wij, dat een zekere **Pater Bartholemeus Zalas** hier doopt van 21 November 1744 tot 17 Januari 1745. Nog niet eens een drie volle maanden.

Maar in deze korte spanne tijds moet er geweldig gewerkt zijn door dien man. De doopboeken vertellen ons, dat hij een kleine duizend mensen doopte in die korte tijd.

Alle doopsels staan keurig genoteerd. Naar wij menen, niet met eigen hand geschreven, maar nageschreven door een opvolger. Telkens vermeldt hij de maatschappelijke positie. Welnu, onder die duizend mensen zijn de vrijen wel heel weinig in aantal. Ook het aantal door de wet erkende huwelijken is zeer, zeer laag. Maar dit komt, omdat het gouvernement niet genegen was tot erkenning. Wij zien ook vermeld de familie, etc., waaronder de persoon viel. Zo staan vermeld de families Penso, Maduro, Ellis, Cardoze, Curiel, van Uytrecht, etc., etc. Verder wordt soms apart vermeld, dat de persoon staat onder de Compagnie, de Westindische Compagnie dus, of soms ook als behorend tot den gouverneur.

De namen bieden zulk een grote verscheidenheid, dat men er wel uit kan opmaken, dat vrijwel alle groepen op Curaçao toestonden, dat deze mensen gedoopt werden, of althans zich er weinig aangelegen lieten liggen en het niet beletten.

Het schijnt, dat Pater Zalas hen allen zelf gedoopt heeft. Wel komt er op 24 en 25 November 1744 als peter, een andere pater Mercedariër met name Emmanuel del Villax maar wij zien dezen pater niet dopen.

Het ging maar niet aan om deze mensen te dopen en ze verder zonder geestelijke zorg achter te laten. Bij zijn vertrek van Curaçao laat Pater Zalas dan ook een priester op het eiland achter, nl. **Salvator de Guebarza**, die tekent als „Apostolisch missionaris" en die dus een opdracht schijnt gekregen te hebben van een bisschop. Misschien van den Bisschop van Caracas, waaronder Curaçao nog altijd viel. Uit het verdere verloop der geschiedenis zien wij tenminste, dat deze priester bekend is bij den Bisschop van Caracas.

Twee eeuwen geleden is dit alles geschied en wij kunnen zeggen, dat dit werk door God gezegend is. Menselijk kan men bang zijn en vragen, hoe het mogelijk is in nog geen drie maanden een duizend mensen zodanig te onderrichten, dat zij weten wat het doopsel betekent. Men dient echter niet uit het oog te verliezen, dat deze mensen en in het land waar ze vandaan kwamen en op Curaçao herhaaldelijk zijn aangesproken door deze priesters. Altijd waren er priesters op Curaçao, die juist dezen mensen hun beste krachten wijdden.

Een priester, die opkomt voor de rechten der landskinderen.

Van 17 Januari 1745 tot 8 Juli 1745 was hier **fr. Salvator de Guebarza Miss. Apost.;** van 12 Juli 1745 tot 12 Juli 1746 was hier **Michael Martinus Roldan Clerici Presb.** Over deze laatste twee priesters kunnen wij gelukkig meer vertellen. 30 Juli 1745 moet genoemde Guebarza zijn huis uit en mag hij niet meer als priester optreden; dit alles op last van den gouverneur zelf. Waarom? In een verzoekschrift van 8 November 1745 van dien anderen priester, Roldan, zien wij hem genoemd „een oproerige geest" en dit meent Roldan te kunnen bevestigen met het getuigenis van den bisschop van Caracas (Venezuela) onder wiens rechtsmacht Curaçao eigenlijk nog viel.

De Bisschop was toen Juan Garcia Abadiano. Roldan verlangt niets minder, dan dat men hem van het eiland zette. Hij wil dus, dat de gouverneur nog verder ga. De gouverneur willi het verzoek in. Doch 2 Februari 17 komt er een grote menigte, in de b middag om 14 uur klagen bij den caal van Schagen: er was rust on Roldan, maar nu is die Guebarza w teruggekeerd en (nu komt het p waar het geschil over liep) „hebbe zich redelijk bemind gemaakt bij mulatten en negers die ledematen van deze gemeente, dezelve in predikatiën verheffende alsof zij de blanken gelijkgesteld moesten w den."

Guebarza kiest dus de partij der latten en negers, opkomend voor recht. Een aantijging van hem de zeden van Roldan wordt legd. Geen der blanken, verze men nog eens, stemt in met de neg Men klaagt verder, dat als dat hier doorgaat er geen Nederlandse Pries op Curaçao wil komen; men verwa er een „in het kort" (wie was dat?)

Er zal bloed stromen, hebben zwarten gezegd; zij eisen afstand Roldan, ze hebben Roldan al het uitgejaagd; met een ladder wist hij ontvluchten; ze hebben de meegenomen. De gouverneur woord met een plakkaat, besche Roldan en waarschuwt weer. Was het medelijden van Guebarza, dat hem lot der verdrukten zo deed aanno ken?

Wordt vervolgd.

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

P. A. EUWENS O.P.

VIII.

Brion wijst op de noodzaak van eendracht.

Bij zijn aankomst in Güiria op 16 Augustus 1816 vond Bolivar daar wel patriotten, maar geen vrienden meer. Het was of Brion dit reeds voorzien had.

In de bovenaangehaalde brief schreef hij aan Arismendi. „Ik moet u ten sterkste aanraden de eendracht te bewaren. Doet gij dit niet, dan zult ge ook nog de weinige vrienden verliezen, die u nog overgebleven zijn, en zult ge als vluchteling nergens meer gastvrijheid kunnen vinden. Schrijf dit ook aan de Generaals, die in het Oosten in het binnenland vechten en verberg hun deze harde waarheden niet. Door eendrachtig te zijn, moet ge de overwinning behalen. In geval van tweedracht hebt ge niets anders dan de dood te verkiezen, want ge kunt evenmin de vaderlandse grond vaarwel zeggen, immers nergens meer zult ge worden toegelaten. Ge moet noodzakelijk de publieke opinie op uw hand zoeken te krijgen, om de achting der mensen te verdienen."

„De tweedracht tussen deze twee mannen (Bolivar en Bermudez)", zegt Baralt, de classieke geschiedschrijver van de Venezolaanse Onafhankelijkheidsoorlog „steeg met elk ogenblik. Het was niet meer een eenvoudig verschil van gevoelen, maar een diepe haat". — „Van het ogenblik dat Bermudez te Güiria aan land sprong, zegt Restrepo, hield deze niet op tegen den Bevrijder te intrigeren. Ook de verhouding van Mariño, den tweeden bevelhebber, was niet meer zo hartelijk." Ten slotte kwam het door het stoken dezer twee mannen, die aan Bolivar de eer van het opperbevel misgunden, op 22 Augustus 1816 tot een formele opstand tegen Bolivar, wiens gezag publiek werd miskend. Bermudez ging zelfs zóver, dat hij zijn degen tegen hem trok.

Er werd hem een verwijt van gemaakt, dat hij in den ure des gevaars hen te Ocumare in de steek had gelaten.

Tweede ballingschap van Generaal Bolivar op Haïti.

Zo zag Bolivar, te tweeden male zich genoodzaakt in ballingschap te gaan naar Haïti, waar hij hoopte dat President Pétion hem steun zou verlenen en hij tevens Brion na zijn terugkomst met zijn versterkt eskader van New-York dacht te ontmoeten.

Inmiddels nam te Guiria en Margarita de twist en onenigheid hand over hand toe, zodat de vrienden van Bolivar terecht vreesden, dat de partij van de opstand door volslagen anarchie zou uiteenspatten.

Op 22 September 1816 bood Arismendi zijn volledige onderwerping en gehoorzaamheid aan Bolivar aan en 8 dagen later werd Generaal Zea door de andere legerhoofden gemachtigd om met de gewapende golet „Diana" Bolivar in Haïti terug te gaan roepen en de erkenning als opperste Chef door het leger, de eerste autoriteiten van de kust en de meerderheid der bewoners aan te bieden.

Brions bemoeienissen in de Verenigde Staten.

Terwijl Bolivar met behulp van President Pétion in Haïti een nieuwe expeditie in gereedheid trachtte te brengen, was Brion voor hetzelfde doel in Noord-Amerika werkzaam. Maar evenmin vergat hij hier de diplomatieke zending hem door Bolivar vóór zijn vertrek van Ocumare opgedragen. Als wij den geschiedschrijver Baralt mogen geloven zou die zending vrijwel mislukt zijn.

Uit hetgeen echter Mr. Corporaal zegt, menen wij met enige grond te mogen besluiten, dat zijn diplomatieke onderhandelingen tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten wel enig succes gehad hebben. „In dat jaar (1816)", zegt deze schrijver, „zond President Monroe drie commissarissen naar de Zuidamerikaanse koloniën om de toestand op te nemen en verslag omtrent de kansen der independenten, zoals dezen zich noemden, uit te brengen. Dit onderzoek viel voor hen gunstig uit, want spoedig daarop volgde een ommekeer in de houding der Verenigde Staten ten aanzien van de opstandelingen, die men nog langer als zodanig te beschouwen, werd besloten een „neutraal" standpunt in te gaan nemen, de insurgenten als een oorlogvoerende partij te erkennen en hun schepen onder de nieuwe vlag in de Amerikaanse havens toe te laten.

Dit was niet geschied uit berekening, zo deelde President Monroe in zijn eerste boodschap (2 December 1817) aan het Congres mede, want het was den Verenigden Staten er volstrekt niet om te doen daardoor handelsvoordelen te verkrijgen, die aan andere naties niet toegekend zouden worden; deze zouden door hen zelfs niet aanvaard worden.

Dat voor Spanje die erkenning nadelig was, werd grif toegegeven, maar zij sproot voort uit „de natuur van de strijd". Aan de andere kant werden de gezanten der nieuwe Staten niet in hun hoedanigheid ontvangen doch slechts als privé personen, hetgeen echter niet buiten slot, dat op hun klachten en verzoeken recht gedaan werd.

Engeland volgde haastig dit voorbeeld van de Verenigde Staten, omdat het reeds drukke handelsverbindingen met de opstandige Spaanse Koloniën had aangeknoopt". Het volgende jaar 12 Mei 1817 kwam een andere gezant van Venezuela, Francisco Javier Maiz, naar Amerika om President Monroe in kennis te stellen, dat het Federaal Gezag te Cariaco hersteld en dat het de wens van Venezuela was de politieke betrekkingen met Noord Amerika nog wat verder uit te breiden.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat Brions werkzaamheid in Noord-Amerika zich nog over een ander gebied heeft uitgestrekt.

Volgens de Diccionario Biográfico „kwam de 3e Juli 1816 Francisco Javier Mina in Baltimore aan en schreef van daar aan Bolivar in Haïti, hem zijn hulp en medewerking verzoekend voor een expeditie om Mexico van het Spaanse juk te bevrijden. In geval Bolivar aan dit verzoek zou voldoen, beloofde Mina hem later wederkerig ook in Venezuela behulpzaam te zijn. Tevens gaf Mina hem te kennen, dat hij hem gaarne persoonlijk wenste te ontmoeten".

Het lijkt wel aannemelijk, dat Brion tijdens zijn verblijf in Noord Amerika in deze aangelegenheid als tussenpersoon is opgetreden en die twee mannen nader tot elkander gebracht heeft. Volgens Baralt was deze Mina een Spaans Generaal, uit zijn land verbannen samen met verschillende Italiaanse officieren, die onder Napoleon in Spanje gestreden hadden, nu op weg naar Mexico om daar de opstandelingen te gaan steunen. Korte tijd nadat Brion met zijn schepen uit Amerika in Haïti was aangekomen, kwam ook Mina met zijn officieren daar aan. Dit schijnt ook Brion bewerkt te hebben, zoals Baralt niet onduidelijk opmerkt „debido exclusivamente a su (Brion) celo", (door de ijverige bemoeiing van Brion).

Doch bij aankomst op Haïti gaven deze vreemde officieren te kennen, dat zij liever naar Europa wilden terugkeren, hetzij omdat zij weinig vertrouwen meer stelden in het beleid en de toebereidselen van hun generaal, ofwel omdat de toestand in Mexico hun te verward voorkwam en een ongelukkige afloop deed vrezen. Deze onzekerheid maakte Bolivar handig gebruik om die officieren toch over te halen om met hem mede naar Venezuela te gaan.

Wordt vervolgd.